

PÄÄSTÖVÄHENNYS- OHJELMIEN 2021 RAPORTOINNIN KOOSTE

KH 14.3.22

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Sivistystoimi

Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
--------------	------------	----------	--------------	---------------	-------------

Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen perustuu siihen, että kestävä liikkuminen on Kauniaisissa kilpailukykyistä ja houkuttelevaa.	Uppmuntra familjerna att promenera/cykla till daghemmet, t.ex. i form av röra på sig – kampanjer. Uppmuntra familjerna till mindre bilanvändande.	Daghemmen Grytet, Lyan				
	Vår personal rör sej till 80 % gående eller med cykel .	Grankotten (personal)				
	Ingen parkering på skolgården, minska på skjutsandet med bilar till skolan, om ej låt elever gå från stationsvägen.	Granhult och hagelstam (personalen)				Granhultsskolan: Det har diskuterats med vårdnadshavarna om skjutsandet. Hagelstamska skolan: Det går inte att parkera på skolgården. Vårdnadshavarna har uppmanats att inte köra barnen till skolan.
Olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ohjataan tukemaan kestäviä kulkutapoja.	Vi skulle behöva bättre cykelparkering utanför skolan och vilja begränsa parkeringen på skolgården och ge möjlighet till aktivitet där.	GGs (Studera personalen)				
	Koulu tiedottaa ja kannustaa kestävä kehityksen mukaisen liikkumisen vaihtoehtojen puolesta ja edistää omassa toiminnassaan julkisten liikennevälineiden käyttöä.	Mäntymäki (henkilökunta)				
	Työsuohdepolkupyörien lanseeraus ja niiden yhteiskäyttö henkilökunnalle.	Kasavuoren koulun henkilöstä yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa				ei yhteiskäyttöpyöriä
	Opiskelijoiden ja henkilökunnan polkupyörien käyttöä palvelevia rakenteita kehitetään: katokselliset pyörätelineet, paremmat lukitsemismahdollisuudet, lataamismahdollisuus sähköpyörien akuille, pyörätiet. Koulu tiedottaa ja kannustaa kestävä kehityksen mukaisen liikkumisen vaihtoehtojen puolesta ja edistää omassa toiminnassaan julkisten liikennevälineiden käyttöä. Julkisen liikenteen reittisuunnitteluun vaikutetaan siten, että kouluun pääsee helposti eri suunnista.	Kasavuoren koulu toimii aloitteentekijänä yhteistyötoimien kanssa, mm. yhdyskuntatoimi. Koulu kutsuu koolle kokouksia, tekevät ehdotuksia ja osallistuvat päätösten kustannusvaikutuksiin sekä järjestävät varsinaisen toiminnan kouluissa.				pyöräkatosta luvattu
	Liikuntapaikoille saapuvia kannustetaan saapumaan toimintaan kävellen, pyöräillen tai käyttämällä joukkoliikennettä. Työntekijöitä kannustetaan liikkumaan kaupungin alueella kävellen tai pyöräillen. Kaupungin alueen ulkopuolisiin tapaamisiin ja koulutuksiin osallistutaan etäyhteyksillä, kimpakyydeillä tai junamatkoilla, vältetään lentämistä.	Liikuntapalvelut				Henkilöstövaihdoksen ja tiedottomuuden myötä toimenpiteet ovat jääneet hyvin vähäisiksi.

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Sivistystoimi

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne						
Viherympäristöjä ja -rakenteita sovitetaan yhteen kestäväällä tavalla kaupungin tiivistämistavoitteiden kanssa.	Vaikutetaan Kasavuoren metsäalueen säilymisen puolesta lähiympäristön rakentamisen yhteydessä.	Koulu yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa				
Lisätään tietoisuutta viherympäristöjen ja niiden rakenteiden roolista hiilinieluinä ja varastoina sekä keinoina ilmastomuutoksen sopeutumisessa.	Utveckla odlingsmöjligheter i skolans omgivning. Odlå med växtlampor i huslig ekonomi.	Granhult och hagelstam (elever planerar och genomför)				Granhultsskolan: Under utredning med förskolan (röd). Hagelstamska skolan: Odlingsglådor finns, men inte ånnu växtlampor (gul).
	Kåytetään lähiympäristön metsäalueita esimerkkeinä hiilinieluiluista ja biodiversiteetistä opetuksessa.	Kasavuoren koulun opettajat				
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto						
Kaupungin tilojen käyttö on tehokasta ja joustavaa.	Stadens lokalanvändning ska vara effektiv och flexibel.	I samarbete med kulturen och ungdomsgården				Nuorisotalo aukeaa syksyn 2022 alussa.
	Uudessa A-siivessä toimii kaksi koulua päivällä ja Kansalaisopisto illalla. Koulun liikuntasaleja ja muita tiloja vuokrataan ulkopuolisille käyttäjille iltaisin ja viikonloppuisin.	Yhteistyötaho: liikunta- ja vapaaikatoimi				Kansalaisopiston kielikurssit siirtyivät jo syksyn alussa Samiksesta Kasavuoren A-siipeen. Liikuntapalvelut vuokraavat koulujen tilojen iltavuoroja.
	Tilat ovat laajassa yhteiskäytössä.	Kansalaisopisto, kaupunginkirjasto, kulttuuripalvelut				Nåin on aina ollut.
Energian tuotanto on vähähiilistä ja uusiutuvaa ja sitä tuotetaan paikallisesti.	Aurinkopaneelit ja maalämpöjärjestelmä sijoitetaan rakennettavaan A-siipeen. Aurinkopaneeleja suunnitellaan myös vanhan rakennuksen katolle. Energian tuotanto ja kulutus sekä veden kulutus tehdään näkyväksi.	Kasavuoren koulu yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa.				
	Kirjasto ostaa ympäristöystävällistä sähköä ja selvittää aurinkopaneelin hankinnan mahdollisuutta.	Kaupunginkirjasto				Tiedusteltu tilakeskukselta kirjaston sähkösopimuksen ympäristöystävällisyydestä. Tieto, että uusi sähkösopimus, jossa asiakkaan ostamasta sähköstä alkuperätakuilla varmennettu uusi

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Sivistystoimi

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto						
Kaupungin henkilöstö ja tilojen käyttäjät ovat aktiivisia toimijoita energiansäästöissä.	Undvika öppna dörrar och fönster vid kallt väder	Daghemmet Lyan, Kielikylypöytä				
	Kestävän kehityksen tiimi kannustaa hyödyntämään luonnonvaloa avaamalla kaihtimet, ja sammuttamaan sähkövalot silloin, kun niitä ei tarvita.	Mäntymäki (kestävän kehityksen tiimi ja rehtori)				
	Lämpötilojen säätäminen optimaaliseksi. Valojen sammutus/ energiasäästölamput. Veden käyttö/ kulutuksen seuraaminen -käsipesun valvonta ja käsipaperien käytön valvonta.	Metsämajan päiväkodin henkilökunta				
Kestävä ruokakulttuuri						
Kaupungin ruokapalveluissa ja ravintoloissa tarjotaan kestävästi ja vastuullisesti tuotettua ruokaa.	Uppmanar vårdnadshavarna att meddela sjukfrånvaro före kl 8.00.	Kasabergets daghem				
	Selvitetään onko mahdollista saada vaaka ruokahävikin määrän seurantaan.	Mäntymäki (kestävän kehityksen tiimi ja ruokaryhmä, yhteistyössä ruokapalveluiden ja ympäristötoimen kanssa)				
	Seurataan kasvupyrähdysten vaikutusta tilausmäärään.	Pikku Akatemian päiväkodin henkilökunta				
	Ruokahävikin seuranta, ruoan tilaukset mahdollisimman tarkat, ylimääräisen ruoan ostomahdollisuus.	Sansipellon päiväkodin henkilökunta				
	Tilaukset tehdään tarkemmin, jatkuva seuranta, Ruokahävikin vähentäminen -> biojätteen määrän punnitus, ja biojätteen lajittelu. Välipalatoiveiden kysyminen lapsilta.	Metsämajan päiväkodin henkilökunta				

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Sivistystoimi

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Kestävä ruokakulttuuri						
Kaupungin ruokapalveluissa ja ravintoloissa tarjotaan kestävästi ja vastuullisesti tuotettua ruokaa.	Kirjasto ostaa Reilun Kaupan luomutuotteita. Kokouksissa tms. tarjotaan kasvisruoka ainoana vaihtoehtona. Kertakäyttöastioita vältetään. Jätteen kierrätystä kehitetään (esim. muovi, asiallisemmat keräysastiat ja astioiden tyhjennysvälit). Edistämme kestävää ruokavaliota kansalaisopiston ruoanlaitonkursseilla.	Kansalaisopisto, kaupunginkirjasto, kulttuuripalvelut				Ostettu Reilun Kaupan luomutuotteita, kokouksissa tms. ainoana vaihtoehtona kasvisruoka, kertakäyttöastioita vältetään.
	Nuorisotalon/-tilan kahvilatoiminta tähtää kestäväan ruokakulttuuriin. Lisäksi nuoria opastetaan, ohjataan ja kannustetaan pohtimaan omia valintojaan asian edistämiseksi.	Nuorisopalvelut				Kahvilatoiminta on ollut tauolla nuorisotalon remontin takia.
Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous						
Uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta ohjataan globaalisti kestäväälle tasolle. (Hankinnat, kierrätys ja jäteasiat.)	Pyydetään kiinteistönhoitajaa selvittämään keräysastioiden optimaalinen tyhjennysväli.	Rehtori yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa (tiedoksi Anna Sjövall)				Asia kesken, keskustelu aloitettu
	Jätteiden vähentämiseen pyritään jo ennakolta asennekasvatuksella ja ohjauksella. Koulukeskuksessa on toimiva jätteiden lajittelu jakeisiin ja tarvittava infrastruktuuri jakeiden toimittamiseen jatkokäsittelyyn.	Kasavuoren koulu-keskus yhteistyössä yhdyskuntatoimen ja puhdistuspalveluiden kanssa				
Yhteiskäyttö- ja jakamiskulttuuria kehitetään kaupungissa.	Instifta bytardagar för personal eller elever.	Granhult och hagelstam (personalen, eleverna och Hem och skola)				Bytardagarna har inte kunnats ordna pga pandemin
	Tarvittaessa voidaan lisätä kankaisten käsipyyhkeiden määrää lasten kuivatessa käsiä (pestävät käsilaput / pienet pyyhkeet).	Sansipellon päiväkoti (henkilökunta)				Tauolla koronan vuoksi
	Ohjeistetaan/opetetaan kohtuulliseen paperin käyttöön (käsipyyhkeet, piirustuspaperit).	Pikku Akatemian päiväkodin henkilökunta				

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Sivistystoimi

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous						
Yhteiskäyttö- ja jakamis-kulttuuria kehitetään kaupungissa.	Kasavuoren koulu ja Kauniaisten lukio tekevät aloitteen kaupungin eri toimijoiden kalusteiden yms. toimivan irtaimen kierrättämisestä sen sijaan, että ne joutuvat roskiin. Kasavuoren koulukeskus tekee aloitteen kaupungin lajittelun järjestämisestä – vastuu ei voi olla kiinteistöillä (ei henkilöstöä, välineitä, tiloja kierrätykselle).					Aloite on tehty
(Kiertotalousasiat.)	Ge möjlighet till familjer att byta cyklar, skridskor, skidor etc.	Hem och skola				
Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat						
Ympäristökasvatusta tietoisuutta vahvistetaan kaupungin henkilökunnan asiakkaiden ja asukkaiden keskuudessa.	Mer utbildning för personalen. Vi borde få kunskap i var "energibovarna" finns. är det ändamålsenligt att alltid släcka lampor? Hur är det med datorer, datorskåp? brister i energieffektiviteten borde fixas, ex läckande fönster osv.	Granhult och hagelstam (personalen med stöd från Anna Sjövall)				Samarbetet har inletts, dock har utbildning inte ordnats pga pandemin.
	Vi ser till att koldioxidkompensera vid eventuella studie- och kollegieresor.	GGS (personalen, studerande)				
	Opettajainhuoneeseen tilataan vain Reilun kaupan kahvia ja teetä.	Mäntymäki (opettajat, rehtori)				
	Koulukeskuksessa toimii molempien koulujen yhteinen kestävän kehityksen työryhmä.	Kasavuoren koulukeskuksen keke-ryhmä ja opettajat				
	Jatkuvaa asennekasvatusta lapsille kestävän kehityksen ajatuksesta: opastusta lajitteluun, kertakäyttökulttuurin karsimiseen ja yleensäkin tavaroista huolehtimiseen.	Kielikylpypäiväkoti				
	Henkilöstökoulutusta järjestetään ja tietoisuutta vahvistetaan. Ilmastoasiat lisätään painopistealueena kirjaston uuteen viestintäohjelmaan. Kirjasto järjestää ilmastolukupiirejä asukkaille ja järjestää aineistonäyttelyjä aiheesta.	Kansalaisopisto, kaupunginkirjasto, kulttuuripalvelu				Ilmasto mainittu kirjaston viestintäohjelmassa, näkyy esim. kotisivuilla. Kirjaston ilmastolukupiirit alkoivat 01/2021. Kirjaston ympäristöaiheiset näyttelyt pidetty, vakio-näyttelynä ekohyllä. Kirjastopuutarha-kokeilu.
Ympäristöasioista viestitään asukkaille mielekkäällä tavalla.	Koulujen viestintä oppilaille, opiskelijoille, huoltajille, henkilökunnalle ja koulun muille käyttäjille tekee päästövähennyksen, energiansäästön ja hiilineutraaliuden tavoitteet näkyviksi. Toimintaohjeet tavoitteisiin pääsemiseksi ovat selkeitä.	Kasavuoren koulun henkilökunta				

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

SOTE

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne						
Olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ohjataan tukemaan kestäviä kulkutapoja.	Sähköautojen hankkiminen kotihoitoon vaiheittain.	Ulla Tikkanen				Hankittu 7 sähköautoa vuoden 2021 aikana.
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto						
Rakennusten energia- tehokkuutta parannetaan.	Optimoimme kiinteistöjen (Villa Breda ja terveysasema) käytön yhdessä tilahallinnan kanssa <ul style="list-style-type: none"> Energiankulutuksen seuranta ja poikkeamiin reagointi Lämpötilan laskeminen sisätiloissa 1 asteella vähentää kiinteistön energiankulutusta 5 %:lla Valaistuksen ilta- ja päiväasetukset 	Anne Pakomäki				Villa Bredan sähkönkulutuksen kasvuun reagointi ja korjaavat toimenpiteet. Sisälämpötilaan ei tehty muutoksia 2021. Villa Bredan valaistukseen tehtiin muutoksia ja terveysaseman valaistukseen ei tehty muutoksia 2021. Jatkuvaa työtä.
	Emme kuormita ympäristöä turhaan <ul style="list-style-type: none"> Hygieniatuotteiden oikea käyttö Ohjeiden noudattaminen annostelussa Kertakäyttötuotteiden käytön vähentäminen Sopivien vaihtojen/tuotteiden valitseminen ja käytön optimointi Ei liian korkea hygieniatasoa 	Esimiehet				Hygieniatuotteiden koulutuksia järjestettiin kaksi kertaa (vaatii lisäkoulutusta). Sopivien tuotteiden valitseminen on jatkuvasti esillä ja se vaatii lisää opastusta ja toimintatapojen muutosta (kotihoito & asumisyksikkö). Asumisyksikössä on siirrytty kankaisiin ruokaliinoiniin. Annosteluohjeiden perehdytys kesken. Työ on jatkuvaa.

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

SOTE

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Kestävä ruokakulttuuri						
Kaupungin ruokapalveluissa ja ravintoloissa tarjotaan kestävästi ja vastuullisesti tuotettua ruokaa.	Minimoimme ruokahävikin <ul style="list-style-type: none"> Asukkaiden yksilölliset ja ajantasaiset ravitsemussuunnitelmat, joita noudatetaan tilausten määrän tarkempi arviointi Asukkaiden ateriakoon määrittäminen (S, M, L, XL) 	Asumisyksikkö				Yhteistyö ravitsemusterapeutin kanssa siirtyi vuodelle 2022 (kotihoito). Yhteistyöprojekti ruoka- ja puhdistuspalveluiden kanssa aloitettiin 2021 ja työ jatkuu. Vuoden 2021 aikana päivitettiin ravitsemussuunnitelmat asumisyksikön asukkaille. Tilausmääriä optimoitiin.
Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous						
Uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta ohjataan globaalisti kestäväälle tasolle. (Hankinnat, kierrätys ja jäteasiat.)	Lajittelemme aktiivisesti <ul style="list-style-type: none"> Pakkausmateriaalien tarkempi lajittelu Lajittelun lisääminen jokaisessa työpisteessä Lajittelun opastus Paperin käytön vähentäminen tulostamista vähentämällä/tulostimien vähentäminen 	Laitoshuolto vastaa ohjeistuksesta				Jatkuvaa työtä. Tulostuslaskurien määrien seuranta alkoi 2021.
Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat						
Ympäristökasvatusta tietoisuutta vahvistetaan kaupungin henkilökunnan asiakkaiden ja asukkaiden keskuudessa.	Sitoutamme henkilöstön ympäristötietouteen <ul style="list-style-type: none"> Ekotukitoiminnan aktivointi Perehdytyksen parantaminen Viestinnän parantaminen Pohditaan ideoista palkitsemista Esimiehet osallistuvat ympäristötyön sparraukseen (LaaJory) 2 krt./2021 Ekotukitoiminnan jalkauttaminen työyhteisöön (esimiesten rooli) 	Ekotukitoiminnasta, perehdytyksestä ja omasta esimerkistä sekä mahdollisesta palkitsemisesta vastaavat esimiehet. Viestinnästä vastaa Anne Pakomäki				Ekotukitoiminta Villa Bredassa on aktivoitunut. Ympäristöasiat olivat esillä jokaisessa VAJO:ssa 2021. AS järjesti kick-offin esimiehille (laajennettu johtoryhmä 25.10.2021). Perustettiin ympäristötyön intrasivut SOTEn intraan.
	Sosiaalipalveluiden asiakkaiden (MT, maahanmuuttaja, muut) yhteinen ympäristötapahtuma (Green Care, lajitteluopastus, luontoretki).	Esimies				Siirtyi vuodelle 2022.

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Yhdyskuntatoimi

Vihreä kaupunkirakenne ja liikenne	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen perustuu siihen, että kestävä liikkuminen on Kauniaisissa kilpailukykyistä ja houkuttelevaa.	Laaditaan 30 km/h katujen suunnitteluperiaatteet, case Kasavuorentie.	Kuntatekniikka				Kasavuorentien toimenpiteet on toteutettu. Autoliikenne on hidastunut.
	Asemien läheisyydessä priorisoidaan asuinkerrostalo-hankkeita.	Maankäyttö				Ei suoraan priorisointia mutta tavoitellaan tiiviyttä asemien läheisyydessä strategin mukaisesti.
Olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta ohjataan tukemaan kestäviä kulutapoja.	Kartoitetaan keskeisten pyöräpysäköintipaikkojen laatu ja paikkamäärä ja uusitaan telineitä.	Kuntatekniikka				Aseman pyöräpysäköinti on uusittu. Nykytilanteen kartoitus on kesken.
	Tuetaan pyöräilyä kaavamääräyksillä.	Maankäyttö				Pyöräpaikkamääräykset kaavassa.
Rakentamisen ohjauksella säävytetään energiatehokkaita ja kestäviä rakennusratkaisuja sekä kannustetaan uusiutuvan energian paikalliseen tuotantoon.	Asemakaavahankkeiden suunnittelunohjauksessa ja maankäyttösopimuksissa pyritään ohjaamaan kestäviin ratkaisuihin.	Maankäyttö				Ei ollut käytössä.
	Tontinluovutuksissa ohjataan energiatehokkaisiin ratkaisuihin.	Maankäyttö				Perusvuokra määräytyy käytetyn rak.oikeuden perusteella ts. mitä pienempi talo sitä edullisempi vuokra.
Viherympäristöjä ja -rakenteita sovitetaan yhteen kestäväällä tavalla kaupungin tiivistämistavoitteiden kanssa.	Rakennuslupien käsittelyn yhteydessä huolehditaan että kiinteistöille istutetaan puita kaadettavien tilalle niin että tontit säilyvät vehreinä myös tulevaisuudessa.	Rakennusvalvonta				
	Määritellään tärkeimmät säilytettävät viheralueet kaupungin luonnonhoitosuunnitelmassa (2022–2031).	Kuntatekniikka				Hiilitaseeselvityksen mukaiset, tärkeimmät hiilinielut ja varastot on esitetty luonnonhoitosuunnitelmassa
	Istutetaan uusia ilmastonmuutoksen kestäviä puita kaupunkiin.	Kuntatekniikka				Viheralueille istutettiin noin 350 uutta puita, 10 eri lajia. Lajit on valittu kasvupaikan mukaan. Lajivalikoiman monipuolistamiseksi kokeilussa on myös harvinaisempia lajeja.
	Madalletaan viheralueiden hoitointensiteettiä ylläpitämällä leikkaamattomia nurmialueita.	Kuntatekniikka				Aiemmin matalaksi leikattuja, nyt niittymäisenä ylläpidettäviä nurmialueita on noin 1,3 ha.
Lisätään tietoisuutta viherympäristöjen ja niiden rakenteiden roolista hiilinieluna ja varastoina sekä keinoina ilmastomuutoksen sopeutumisessa.	Asemakaavan muutoshankkeissa selvitetään vaikutuksia hiilitaseeseen ja viherkertoimeen. Samalla korostetaan säilyvää ja toteutettavaa viherympäristöä.	Maankäyttö				Joissakin kaavoissa mukana vaikutukset hiilitaseeseen mm. viireillä oleva Teinikuja 2 -asemakaavamuutos. Säilyvä ja toteutettava viherympäristö aina mukana kaavojen tavoitteissa.

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Yhdyskuntatoimi

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto						
Kaupungin tilojen käyttö on tehokasta ja joustavaa.	Kasavuoren koulukeskuksen A-siiven hankesuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomioita tilojen yhteis- ja monikäyttömahdollisuuksiin.	Tilakeskus ja käyttäjät				
Energian tuotanto on vähähiilistä ja uusiutuvaa ja sitä tuotetaan paikallisesti.	1.1.2021 alkaneessa sähkö sopimuksessa on valittu tuulisähkö.	Tilakeskus				
Rakennusten energia- tehokkuutta parannetaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Erillisiä energiatehokkuus-toimenpiteitä 11 kpl/ 250 t€ • KKK:n tate-korjauksia • Granhultsskolan • Nuorisotalo • Samis, tuulikaapit • Jäähallin tekniikan ajanmukaistaminen • Ulkovalaistus (LED), Terveysasema ja Pikku Akatemian pk • Villa Anemone 	Tilakeskus				
Kaupungin henkilöstö ja tilojen käyttäjät ovat aktiivisia toimijoita energiansäästöissä.	Käyttäjää ohjeistetaan energiaa säästäviin toimintatapoihin viestimällä, ohjeistamalla ja kouluttamalla.	Ympäristötoimi ja kaikkien toimialojen käyttäjät ekotukitoiminnan/ekokompassin kautta				Kesällä ohjeistettiin kuumalla säällä energiansäästövinkkejä, myös kaikissa ekotuki- tai yksikkötapaamisissa on kerrottu energiansäästön keinoista.
Kestävä ruokakulttuuri						
Kaupungin ruokapalveluissa ja ravintoloissa tarjotaan kestävästi ja vastuullisesti tuotettua ruokaa.	Selvitetään yhdessä kaupungin ruokapalveluiden kanssa mahdollisuutta laskea hiilijalanjälki kaupungin ruokapalveluiden hankkimille elintarvikkeille.	Ympäristötoimi Ruokapalvelut				Resurssit eivät ole riittäneet asiaan.

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Yhdyskuntatoimi

	Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja	
Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous							
	Uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta ohjataan globaalisti kestäväälle tasolle. (Hankinnat, kierrätys ja jäteasiat.)	Selvitetään yhdessä sivistystoimen ja yleishallinnon kanssa yhteistä tavaroiden ja kalusteiden kierrätysjärjestelmää Turun mallin pohjalta.	Ympäristötoimi Sivistystoimi (koulut, kirjasto) Yleishallinto				
Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaat							
Ympäristökasvatusta ja -tietoisuutta vahvistetaan kaupungin henkilökunnan asiakkaiden ja asukkaiden keskuudessa.	Pidetään kestäväen kehityksen ajatus aina mukana aina kun annetaan rakentamiseen liittyvää neuvontaa ja ohjausta .	Rakennusvalvonta					
	Kasvatetaan kaupungin ekotukiverkostoa.	Ympäristötoimi				Järjestettiin ekotuki-peruskoulutus keväällä 2021	
	Jatketaan asukkaiden kestävien elämäntapojen kiihdyttämöä.	Ympäristötoimi				Toteutui keväällä 2021	
	”Ympäristötoimi kouluttaa” -konseptin kehittäminen ja ympäristökoulutusten tarjoaminen kaupungin työntekijöille jatkuu.	Ympäristötoimi Henkilöstökeskus				Koronan takia koulutuksia on ollut normaalia vähemmän, sillä kaikkia koulutuksia ei ole resurssien puuttuessa ollut mahdollista siirtää sähköisiksi ja etäyhteyksin toteutettaviksi.	
Ympäristöasioista viestitään asukkaille mielekkäällä tavalla.	Viestitään hiilitasekartoituksen tuloksista ja hiilinielujen sekä -varastojen merkityksestä ilmastomuutoksen hillinnässä.	Ympäristötoimi					
	Kannustetaan asukkaita ostamaan uusiutuvaa sähköä viestimällä kaupungin ostamasta tuulisähköstä.	Ympäristötoimi				Tuulisähköstä on viestitty ympäristökatsauksen yhteydessä, mutta asiasta pitää viestiä lisää.	
	Seuranta- ja raportointijärjestelmä Ilmastovahdin (Klimatvakten) rakentaminen ja käyttöönotto intrassa ja kaupungin nettisivuilla.	Ympäristötoimi				Toteutetaan osana vaikuttavuus-hanketta, jonka ensimmäinen osa on vasta kilpailutuksessa.	
	Hiilineutraali Grani -nettisivujen kehittäminen/rakentaminen.	Ympäristötoimi					

Päästövähennysohjelman 2021 raportointi

Yleishallinto

Toimenpiteet	Vastuutaho	toteutui	on aloitettu	ei toteutunut	Lisätietoja	
Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto						
Kaupungin tilojen käyttö on tehokasta ja joustavaa.	Osa-aikaisen etätyön suosimista jatketaan ns. normaalioloissa (10 etätyöpäivää/kk).	Henkilöstöhallinto				
Kestävä ruokakulttuuri						
Kaupungin ruokapalveluissa ja ravintoloissa tarjotaan kestävästi ja vastuullisesti tuotettua ruokaa.	Elintarvikkeiden kilpailutuksessa tuotteiden hankintakriteereinä käytetään mm. lähiruokaa, ympäristöystävällisyyttä, luomua, reilua kauppaa ja vastuullisesti kasvatettua ja tuotettua.	Ruoka- ja puhdistuspalvelut yhteistyössä ympäristötoimen kanssa				Elintarvikkeiden kilpailutuksessa on marraskuussa 2021 sitouduttu Sarastia Oy:n tekemään kilpailutukseen. Sarastia Oy kilpailuttaa elintarvikkeet kevään 2022 aikana.
Luonnonvarojen kestävä kulutus ja kiertotalous						
Uusiutuvien ja uusiutumattomien luonnonvarojen kulutusta ohjataan globaalisti kestäväälle tasolle. (Hankinnat, kierrätys ja jäteasiat.)	Kaupungin hankintaohjeiden päivityksen yhteydessä huomioidaan laitteiden ja kalusteiden korjaaminen ensimmäisenä vaihtoehtona, sekä vaatimukset pakkausmateriaalin vähentämisestä.	Hallintopalvelut				Kaupungin hankintaohjeiden päivitys on kesken.
Yhteiskäyttö- ja jakamiskulttuuria kehitetään kaupungissa.	Tutkitaan leasing-vaihtoehtoa mm. lukiolaiskannettavien osalta. Leasing-kumppaneita edellytetään jatkokäyttämään vapautuvat konekannat.	Tietohallinto				
	Kehitetään tietohallinnon laiterekisteriä laitteiden elinkaaren hallinnan ja tehokkaan käytön edistämiseksi.	Tietohallinto				Rekisteri valmistuu 2022.
	Kartoitetaan, miten tarvehankintojen budjetointia voitaisiin kehittää kannustamaan vain tarpeenmukaisia hankintoja ja uudelleen käyttöä. Selvitetään mahdollisuutta kannustaa tekemään säästöjä, mutta niin etteivät säästöt automaattisesti pienennä tulevaa määrärahaa, ellei saavutettu säästö ole pysyvä.	Taloushallinto				Vuoden 2022 kehys laadittiin vuoden 2021 talousarvion pohjalta.
Ympäristötietoinen kaupunkiorganisaatio ja asukkaita						
Ympäristöasioista viestitään asukkaille mielekkäällä tavalla.	Viestitään kaupungin kaikissa kanavissa yhteistyössä kaupungin kaikkien toimijoiden kanssa ympäristöasioista.	Viestintätiimi				Uudet verkkosivut julkaistiin kesällä 2021 ja käyntimäärät ovat kasvaneet. Hiilineutraali Grani-verkkosivut julkaistiin loppuvuodesta 2021. Kaupunki on viestinyt ympäristöasioista tehokkaammin myös sosiaalisen median kanavissa.